

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Sambætting áætlana hins opinbera

Byggðapróun við breyttar aðstæður

Ráðstefna á vegum Byggðastofnunar
haldinn á Grand Hótel 28. nóvember 2008

Karl Björnsson
framkvæmdastjóri
Sambands íslenskra sveitarfélaga

Áætlanir á vegum sveitarfélaga

Dæmi

- Fjárhagsáætlanir – næsta ár og síðan næstu þrjú ár á eftir
- Aðalskipulagsáætlanir
- Svæðisskipulagsáætlanir - Kostn. þátt. Byggðastofnunar heimil
- Umferðarskipulag
- Svæðisáætlanir í úrgangsmálum
- Brunavarnaáætlanir
- Byggðastefna Sambands íslenskra sveitarfélaga

Áætlanir ríkisins sem hafa veruleg áhrif á sveitarfélögin

Dæmi

- Fjárlög og rammaáætlanir í ríkisfjármálum
- Samningurinn við Alþjóða gjaldeyrissjóðinn
- Byggðaáætlun
- Samgönguáætlun og fjarskiptaáætlun
- Áætlanir ráðuneyta um þjónustuuppbyggingu
- Skipulag miðhálandis – vinnu lauk ekki
- Rammaáætlun um vernd og nýtingu náttúrusvæða með áherslu á vatnsafl og jarðhitasvæði – í vinnslu
- Landsskipulagsáætlun – frumvarp

28.11.2008

Karl Björnsson framkvæmdastjóri - Samband íslenskra sveitarfélaga

3

Byggðastefna sambandsins frá 2002

- Samkeppnisgeta höfuðborgarsvæðisins gagnvart útlöndum verði tryggð
- Öflugt þjónustu- og vaxtarsvæði á Eyjafjarðarsvæðinu auk landshlutakjarna, með áherslu á svæðabundið hlutverk
- Treysta svæði sem nýta grunnþjónustu landshlutakjarna
- Sveitarstjórnar-, byggða- og skipulags- og byggingarmál verði sameinuð í eitt ráðuneyti, ráðuneyti byggða- og sveitarstjórnarmála
- Sveitarfélögin verði stækkuð og eflid til að þau ráði betur við núverandi sem og ný verkefni

28.11.2008

Karl Björnsson framkvæmdastjóri - Samband íslenskra sveitarfélaga

4

Byggðastefna sambandsins

- Allir íbúar landsins eigi greiðan aðgang að rafrænum samskiptum með nýjustu og bestu tækni
- Flutningskerfi raforku verði einfalt og ódýrt og tryggð verði samkeppni í raforkusölu um land allt
- Bæta samgöngur og efla almenningssamgöngur innan svæða og milli landshluta
- Atvinnuþróunarstarf á landsbyggðinni verði endurskipulagt og fjármunir nýttir betur og betri samvinna opinberra sjóða sem vinna að eflingu atvinnulífs
- Skattalegum aðgerðum verði beitt til að hafa áhrif á byggðaþróun

Endurskoðun stefnunnar átti að hefjast 2008 – Fyrirhugaður var sameiginlegur fundur með Byggðastofnun um byggðaáætlanir

Samvinna um áætlanagerð

- Hið opinbera eru bæði ríki og sveitarfélög
- Þessir aðilar verða að vinna betur saman og einnig ráðuneyti innbyrðis
- Skipting skatttekna og útgjaldaábyrgðar vegna opinberrar þjónustu
- Samþætting sem flestra áætlana - landsvæðaáætlanir
  - Byggðaáætlun, svæðisskipulag, samgönguáætlun, fjarskiptaáætlun, rammaáætlun um auðlindanýtingu, áætlanir ráðuneyta um þjónustuuppbyggingu og áætlanir um breytta verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga
- Nokkrar landsvæðaáætlanir mynda hina **nýju byggðaáætlun** sem nær til alls landsins – höfuðborgin með

Nauðsynlegt að hafa hugfast við gerð hinnar nýju byggðaaætlunar

- Margir komi að gerð hennar þrátt fyrir knappan tíma
  - Mikil samvinna við heimamenn og hagsmunaaðila
- Jöfnunarsjóður sveitarfélaga er stærsti byggðasjóðurinn
- Ekki má hindra um of „eðlilega“ þróun – fækkun fólks í frumvinnslugreinum, aukin sérhæfing og hagkvæmni verkaskiptingar
- Stóraukið atvinnuleysi, breytt samsetning atvinnulausra og skortur á fjármagni
- Sóknarfæri í samskiptum við ESB - atvinnuþróunarfélög
- Lánastarfsemi Byggðastofnunar þarf að efla

Nauðsynlegt að hafa hugfast við gerð hinnar nýju byggðaaætlunar

- Nýta þarf auðlindir hvers svæðis fyrir viðkomandi svæði eins og kostur er
- Jöfnun grunnþátta, s.s. aðgengi að menntun, menningu, opinberri þjónustu og nægri orku með afhendingaröryggi
- Hver sveitarstjórn verður að líta út fyrir sitt þrönga umráðasvæði – hugsa um allt landsvæðið og heildina
- Grunnþættir hinnar nýju byggðastefnu:
  - Hagkvæmni, umhverfi og félagslegt jafnræði